

Orgány Európskej únie

Rada Európskej únie sa skladá z 15 členov, ktorých nominujú vlády členských štátov EÚ. Rada rozhoduje a navrhuje zákony. Zloženie rady sa mení podľa aktuálnej tematiky rokovania (napr. zahraničná politika, finančná politika, agrárna politika a pod). Predsedníctvo v rade sa mení podľa pevne stanoveného poradia.

Európsky parlament pozostáva z 626 poslancov, je volený v priamych voľbách obyvateľmi štátov EÚ, reprezentuje jednotlivé národy zoskupenia. V jeho zodpovednosti je legislatíva EÚ, schválenie rozpočtu a kontrolné funkcie.

Súčasné rozdelenie mandátov v parlamente:

1. Nemecko - 99
2. Francúzsko, Taliansko a Spojené kráľovstvo - 87 poslancov každý
3. Španielsko - 64 poslancov
4. Holandsko - 31 poslancov
5. Belgicko, Grécko a Portugalsko - 25 poslancov každý
6. Švédsko - 22 poslancov
7. Rakúsko - 21 poslancov
8. Dánsko a Fínsko - 16 poslancov každý
9. Írsko - 15 poslancov
10. Luxembursko - 6 poslancov

Európska komisia pozostáva z 20 nezávislých členov: po dvoch z Francúzska, Nemecka, Talianska, Španielska Spojeného kráľovstva a po jednom členovi majú ostatné členské štáty. Nie je im dovolené prijímať inštrukcie z vlád svojich štátov a sú podriadený európskemu parlamentu. Komisia navrhuje právne normy, zodpovedá za ich dodržiavanie a robí výkonnú politiku EÚ. Komisári majú presne rozdelené oblasti zodpovednosti.

Európsky súdny dvor sa skladá z 15 sudcov, 9 advokátov volených na šesť rokov. Spolu so súdom prvej inštancie (15 sudcov) zabezpečuje dodržiavanie práva v spoločnom integračnom procese.

Dvor auditorov má 15 členov, kontroluje finančné záležitosti a vykonávanie rozpočtu únie. Dvor auditorov je tzv. finančným svedomím únie. Výročné správy dvora auditorov o hospodárení EÚ sú verejne prístupné.

Paralelne k týmto orgánom pôsobia hospodársky a sociálny výbor (222 členov), ktorý má poradenskú funkciu a skladá sa zo zástupcov rôznych profesných oblastí (napr. poľnohospodárstvo, odbory, obchodná sféra a pod.).

Na podporu činnosti rady a komisie bol vytvorený výbor regiónov, ktorý vnáša do inštitúcie EÚ regionálne a lokálne aspekty. Má poradenskú funkciu.

Európska investičná banka zodpovedá za vyvážený rozvoj bankovej a finančnej sféry únie. EIB spravuje ročný objem kreditov vo výške 20 miliárd euro, čím sa stala najväčšou finančnou inštitúciou sveta.

Európsky ombudsman je zodpovedný za sprostredkovanie kontaktu medzi občanmi únie a riadiacimi orgánmi. Vyšetruje sťažnosti občanov EÚ na rozhodnutia a konania orgánov, pričom má právomoci vyžiadať si podklady a dôkazy k rozhodnutiam orgánov únie.

www.euroekonom.sk